

Független Magyarország

Egy szám
1500
korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám,
Telefon-szám: 184.

Feliratkozó
FODOR KÁROLY.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 100.000 K.
Vidékre negyedévre 120.000 K.

Egy szám
1500
korona.

Holnap, 29-én, vasárnap este fél 9 órai kezdettel dr. Fülep Lajos ref. lelkész, országos nevű művészeti író a Nemzeti Szállodában az ismeretterjesztő ciklus keretében előadást tart „A magyar nép költészete és dalai” címen. Az estély során a magyar nép ajkán született hamisítatlan népdalokból 23 jellegzetes népdalt fognak bemutatni bajai énekesek.

Beszélgetés dr. Fülep Lajos lelkésszel

a magyar nép költészetéről és dalairól.

Dr. Fülep Lajos, a bajai református egyház nagy nevű lelkésze az az ember, akiről sokat beszélnek Baján, sokat tartanak róla, nagyrabecsült személyéről és nagyra értékelik képességeit és tudását. Nemcsak a református hívőknek ünnepe az, amikor dr. Fülep megjelenik a szószéken és tartalmas, mély erkölcsi fejtegetéseit hallgatóságának érteimébe költi, de ünnepe az Bajának is, vallásuk önsége nékiül a város minden társadalmi rétegének, amikor dr. Fülep megjelenik a fórumon és (sajnos ritkán) szavát hallhatja, tudását csillogtatja és mély értelmű, sok oldalú tudásának tárházát a közönség érdeklődésébe projektálja. A reformáció nagy magyar egyházi dalszerzőjével, Szenci Molnár Albert zoltárjával rebegetjük áhitattal, mint amilyen a lelket karácsonyfamegvilágításba helyező áhitattal lép a vallásos muszliman a mecsetbe, ahol az imam dörög a Korán erkölcsi törvényeiről; Tebened bíznak és hiszünk Uram és mint az szarvas az hires patakra, úgy vágyunk mi is ha nem is az üdvöt nyújtó új megvilágításokra, de egy fénylő lángoszlopnak a lelki kulturális kimélyítő és saját fajtánk értékeit feltáró fellebbbítására.

Dr. Fülep Lajos holnap esti előadásában ugyanazt cselekszi, mint amit csináltak felvinezi Takács Zoltán ismertetései szerint a kínaiak és japánok, akik a raffinált, cikornyás, cirádás, kössönly-balasztos nyugati festészeti hatások és kulturális zománcok után egyszerre hirtelen tudatára ébredtek saját faji értékeiknek és visszatértek a néphez, önmaguk-

hoz: a nemzethez, amelyhez tartoznak, amelyben élnek, amelyből sajadztak. Vissza a néphez! Ismerjük meg először a saját fajtánkat, a magyar nemzetnek azt a hatalmas nagy tömegét, amelyből mindnyájan eredünk s amely vég-eredményben minden értékünk alapja. Mint a ceyloni gyöngyhálasz, aki leszál a tenger mélyébe és igaz gyöngyöket csejen fel a tenger felszínéről szemünk tüzebe, dr. Fülep Lajos is az elfeledettség tengeréből az elhalványuló, mint ahogyan a tündöklő csillag halványodik el a hajnali pirkadás szürkületén, hamisítatlan népdalköltészetből halászott ki ragyogó példákat: célja, hogy megismertesse velünk a nép hargulátát és érzésvilágát és pongyolába állítsa, rögzítse élénk a magyar nép egyszerű fiait. A cél az, hogy bemutassa azt a csodálatos da lamos és bő, amilyenre a világon egyetlen nép dalköltészetében sincs példa, népdal és melodiaanyagot, amit a kultúra lassan kiöl a cikornyás, műrézseket revelláló műdalokkal. Reflektorral kell valakinek bevilágítania a nép lelkébe és érzésvilágába ma, amikor a nép ismét irodalmi tilalom alá kezd kerülni, amikor a dalköltészetünkben a nép ismét nem szelönképes. Hogy kissé triviális merkantil szellemben világítsuk meg ezt a zenei életünkben a nyugati rafinériák alatt elkényesedett kédest, azt mondhatnók, hogy reklámot kell csinálni a népnek, a nagy nép-ömegnek és mérítsünk abból a parádés, szindus skálájú érzésvilágból, ami a nép lelkéből bugyog, mint hegyoldalból a hegyipatak kristályos vize. A Független Magyarország mun-

katársa felkereste dr. Fülep Lajost otthonában; a református lelkész lakban. A könyvtár szobában fogadott dr. Fülep és előadásának váza utáni érdeklődésemre hal-kan, finoman kezdett beszélni a kálynhajvítás miatt hideg lelkész-lakban. Ugy hullottak elegánsan, tömbören megmintázott mondatai a könyvtár sok ezer melán hallgató könyvének neszelettségébe, mint szétpartant láncról a szétguruló, szertefolyó kalárisok.

— Előadásomnak az a célja, hogy az őseredet, a hamisítatlanul a nép ajkán keletkezett dalköltészetet ismeressem és melodiáival színezve a hallgatóság érteimébe élj tájram. Egyszer régebben, tolnai lelkészkedésem során Bátaszéken már tartottam hasonló értelemben előadást, amikor a hallgatóság, mint egy ember felállt, tombolt és a frenézis hevülete izzott a közönség lelkében.

— Az a céltom előadásommal, hogy bemutassam azt az utánozhatatlanul gazdag szimpompájú népdalköltészetet, amelyre a világon nincs még egy példa. Mintegy 25–30 évvel ezelőtt kezdtek összeszedni, gyűjteni ezeket a népiélek megnyilvánulásokat, amikor a dallamaitkat fonograf lemezekre megörökítették. Maga az anyag hihetetlenül gazdag: ezer és ezer ilyen szöveg és dallam megörökítés van a magyar néprajzi muzeumban, amelynek a világon nincs párja.

— Bartók Béla, Kodály Zoltán, Molnár Antal, — aki rövidesen szintén előadást tart Baján az ismeretterjesztő ciklus keretében — V. kár Béla, Garay Ákos festőművész, Lajta Béla. Seprődy János és mások gyűjtötték össze ezeket a népdalokat úgy, hogy maguk bejárták az ország minden vidékét és ott étek a nép között, kimentek csilagos éjszakáta a magyar pusztá horizontjára és ott

lesték meg, ahogyan előtör, előbugyan a nép lelkéből, mert a somogyi gulyásbojár, vagy a bakonyvidéki szegénylegény és a hegyipásztor nem énekel parancs-szóra, bizalmatlan ahhoz, aki arra kéri, hogy énekejen, majd ő leírja a szöveget és lekapja a partitúrát, ilyenkor begubózik és nagyokat hallgat a magyar paraszt. Azért a gyűjtőknek meg kellett lenniök, míg önmagától, a saját jószántából kezdett énekelni, szívből dalolni a magyar nép egyszerű fia s ezért kellett a gyűjtőknek sokszor hetekig, meg hónapokig is együttélni a somogyi gulyásokkal, csikósokkal és kondásokkal

— Ha a háboru még vagy 20 évvel később tört volna ki, akkor talán körülbelül teljesnek mondhatnók népdalgyűjteményünket. Így azonban, mivel az ország területét harmadára amputálták le, joggal tartunk attól, hogy népdalköltészetünk a megszállott területeken el fog halványodni, lassan elfelejlik az emberek, míg az utolsó hajtása is kivesz. Az új kultúra, az utódállamok etnografiai terrorja gyökerestül fogja kirtani az egy-egy vidéken az illető népréteget, dialektusát és hangulatát jellemző értékes népdal típusokat.

— Előadásomnak óriási anyagot kellene felölelnie, ha mindenre ki akarnék terjeszkedni és azt öt-hat előadásban tudnám csak megvilágítani és kellő módon bemutatni és érzékeltetni. Éppen ezért előadásomban nem ö elem fel a székely népdalokat, balladákat, a bordalokat, a katonanótákat, az egyes vidékeken szokásos sirató és bucsuztató énekeket, hanem in medias res mindjárt az ismertebbekkel kezdem, azonkívül azon ismert, de inkább ismeretlen kuruc da okkal, amik ott teremtek a bujdosó kurucok fájdalmas lelkében a táborban.

Kirakatainkról meggyőződhet, hogy
**! ! Hócipőkben legolcsóbb ! !
és legnagyobb raktár ! !
Kattarinka cipőáruház**
„Candee”. Wünpasing. Tretorn. Szentpétervári orosz márkák.

Lázár Sámuel

Vörösmarthy ucca 8. sz.
(Központiyal szemben.) Tel. 272.

<p>OPTIKA</p> <p>s emüvegek, csipetők eredeti (védjegyes) Zeiss és Meniscus lencsékkel. Receptmunkák s javítások gyorsan, pontosan s olcsón készülnek.</p>	<p>FENYKÉPÉSZETI</p> <p>cikkek és készülékek nagy választára, szakfényképészeknek külön nagybani osztály. Gyári árákból nagy árengedmény.</p>	<p>SPORTSZEREK</p> <p>footballok, football cipők, vívófelszerelések, raketek, tennis labdák, boxfelszerelések stb. A viaghird Liga-Scrum készítmények délmagyarországi egyedülistása.</p>	<p>RÁDIO KÉSZÜLÉKEK</p> <p>s alkatrészek, villamosság anyagok, erős és gyengeáramu szerelések legolcsóbb napi áron.</p>
---	--	--	--

Betegápolási cikkek, gummláruk, kötőszerek „Tetra” Hygienikus babakelengyek nagy választékban. Szabadalmazott „Compress” haskötők mérték után készülnek.

— A kuruc nóták sorában csak az őseredeti kuruc melódiákat, főleg a bujdosó énekeket fogom életre csókkoltatni, amiknek egy része ma is él a nép száján. Ezen illusztrációk során rá akarom vezetni a közönséget, hogy itt nem friss keletű melódiák lopódtak be a bujdosó kurucok hangulatába, hanem bizony legtöbbször évezredek dallamokról van szó, amiket a pogány magyarok énekeltek be a farkasüvöltéses éjszakába az Ister mentén pogány áldozatok után...

— Utána a somogyi pásztor, csikós és gulyás népdalokat ismertetem, amiket a huzamos ideig köztük élő Garay Ákos festőművész kolligált. Ezeknek némelyike hitem szerint regős ének dallamára készült, mert ősrégi, ezer éves motívumok és akkordok csengnek ki belőlük s az egyes korviszonyokhoz kissé átalakultak.

— A harmadik része előadásomnak a betyár romantika árvalányhajas világból a szegény legények lelkéből fahasadt betyárdalok és a negyedik része a nép szerelmi daloké. Végül az Árpád korabeli falvakból gyűjtött s ott ma is népszokásban lévő melódiákat: az úgy nevezett szentiván napi dallamokat: négy soros kiházasító énekek, amikben a szentiván napi alkonyati pásztor tűz átugrásakor kihirdetik (az egyházi és polgári házasságkötések kihirdetését megelőző népies enunciatív jellegű publikálás) a házassodni akaró szerelmeseket. Ezenkívül saját gyűjtésű tolnai dallamokat fogok interpretálni. Csak az a fontos, hogy a feleségem, aki időközben a hirtelen beállt levegőváltás során erősen meghűlt, addig felépüljön. Szigorú kurára fogtam hogy addig megajánljon az egészsége...

— A nép közt élő intelligens embereknek, elsősorban a tanítóknak, papoknak és jegyzőknek a feladata volna, hogy a nép száján termett dalokat mind összeszedjék és közkinccsé tegyék és ne hagyják lassu kárhuzatos pusztulásra érni azokat.

— Előadásom főcélja tehát az, hogy a városi intelligenciát rávezessen a nép értékeinek megbecsülésére. Egyik ilyen értékünk a népdal. Az a baj, hogy ismerjük a norvég és orosz dalt, ismer-

jük törvird-hegyire Ausztriát és Uj-Guineát, de nem ismerjük önmagunkat, a magyar népet, a magyar nép természetrajzát, jellegzetes tulajdonságait, nem ismerjük etnografiai értékeit. Nem a műközők által kanyarított álnépdalokat fogom ismertetni, mert hisz azt a népdalt, ami az aszfalton terem, azt ismeri a közönség, nem is az Anyos Laci és Sas Náci féle álnépdalok kerülnek bemutatásra, hanem azok a népdal-típusok, amik ismeretlenül a nép száján keletkeztek. Azt a népdal-típust, amiről én beszélni fogok, azt nem ismerik a városban,

mert a cigány és a népsimű énekesei elfordítják úgy, hogy nem lehet ráismerni. Az a három énekes azonban, a baritonista dr. Pataky István törvényszéki bíró és a tenorista Bartos Rezső városi tisztviselő azonban bámulatosan szépen tudják a nép ének modorát imitálni.

— Az előadás, hogy úgy mondjam, két felvonásból fog állani, mert az első két részlet után 10 perces szünet lesz. Az előadásom ami legalább 11 óráig fog tartani, 23 szép dalt fogunk bemutatni a közönségnek.

Szaulich Antal.

fesménye díszíti az egri érseki rezidencia terme nek falait.

Hénel nem valami új névlelen kiállító, több magyar városban, azonkívül Münchenben, Amsterdamban, Veneziában is rendezett kiállítást saját képeiből. Muzéalis értékű dolgai vannak Hénelnek, aki em egy izben szerepelt már eddig is egy-egy nagyszerű és nagy dicsőrelel méltott festményével a Nemzeti Szalon képtárlatán. Ugyancsak sürán szerepelt külföldi tanulmányutjai során a müncheni és más országok művészeti központjai mesterfestőinek tárlatain, úgy hogy idők során Hénel Gusztáv elismerten jó névre tett szert.

Mostani bajai kiállításán kellemes feltűnést kellet Hénel Gusztáv levegős, szellős plain air festményeivel, amiken a színek harmoniája tobzódik, pár pasztell-jével és portrait-jával, valamint csendéleteivel. De a legvarázslatosabbak mégis a tájképei Európa sok országából. Különösen szépek a saint-moritz-i téli részletei, a tátralomneci és vierwaldsietti téli részletei, a Gerlachfalvi-csucs napsugárban, a genfi téli részletei, a Napnyugta Velencében, Ószi táj Lipóban, a pápai Eszterházy herceg és hevesi Almásy gróf park részletei, a Csorba-tó, az amsterdami régi uccai, deiti és hágai uccarészletei, a müncheni téli reggel, a tomboló Sirokkó az Adrián, a Pihenő hevesi cigányok, O tátralfüredi részlet, szépségsombati és gölnici uccarészletei, a Duna Mohácsnál című képe, a felvidéki tó paraszti házakat ábrázoló festményei, a velencei és lussinpiccolói uccarészletei, a tarpataki vízesés, az adriai tenger változatait élénken ábrázoló képek, sirokkó tanulmányai, Zipszer város vázlatai, valamint a csendéletei közül a bazsarózsa és orgona csokrok, azonkívül a hollandiai és svájci tájképei.

Nyugodt szível ajánljuk a publikumnak Hénel Gusztáv képeit. Kár, hogy a kiállítást csak három napra tervezte a kiállító festőművész. Jó volna ha a nagyon lefoglalt Nemzeti Szálloda nagyterméből a városházára tenné át a kiállítás székhelyét. A város is nyugodtan átengedheti a közgyűlési termet, mert az igazi művészet fog oda bevonni. st. m.

Karácsonyiárbeszállítással

Szentpétervári, amerikai, Reithoffer

hócipő, sárcipő

női, férfi és gyermek **cipő**

különlegességek, Babby, Lichtmann stb.

legolcsóbban az országban

Fischer Pál divatüzletében Baja, kaphatók.

Hénel Gusztáv kiállítása.

A Nemzeti Kávészteremben ismét tanyát ütött a művész: Hénel Gusztáv jó nevű festőművész állította ki több éves művészeti munkájának kollekcióját, amelyet hangulatos díszes csokorba kötve, odarakott a bajai közönség érdeklődésének spektrumába.

Érdemes Hénel Gusztáv kiállításával foglalkozni. Mielőtt azonban taglalnánk a kiállított képeinek művészeti értékét, egy érdekes kulisszatitokról kell előbb a leplel lehámoznunk.

Hénel Gusztávak van egy kis bajai kapcsolata és pedig nem kevesebb, mint az, hogy Hénel Gusztáv, aki gölnici születésű, atyai ágon közeli rokona Bajai város nemzetgyűlési képviselőjének, dr. Valkó Lajos kereskedelmi miniszternek. Hénel, aki

úgy jött el Pécsről, ahol szintén kiállított, Bajára, hogy azt hitte, hogy most vasárnap atyafia, Valkó miniszter is Baján lesz és meg akarta hívni kollektív kiállítására. Valkó azonban Hénel pechére nincs Baján, sőt vasárnap is nem Bajára jön le választói közé, hanem Szegedre.

Ez azonban nem von le semmit Hénel Gusztáv avatott kézzel konstruált képeinek és művészeti kollektívájának értékéből. Hogy mennyire respektálták más vidéki városokban Hénel Gusztáv jó hírnevét és méltányolták művészetét, semmi más nem mutatja, mint az, hogy a pécsi kiállításom megjelent gróf Zichy Gyula kalocsai érsek, pécsi püspöki adminisztrátor dr. Mosonyi Dénes kanonok kíséretében és mindketten vásároltak Hénel elegánsan összeválogatott több évi terméséből. De azonkívül Szmracsányi Lajos egri érseknek is kedvens festője Hénel, mert szintén több

! Eddig csak fantázia volt, !

de most már valóság. Női fél lakk kapniscipők kiváló jó minőség 210.000 korona. Külföldi egész magasszárú legfinomabb kivitelben 230.000 korona, női egyes parok 150-tól, férfi cipők 200.000 koronától csak

STELLNER-nél, Baja, Vörösmarthy u. 1. sz. (Grauug ház.)

BANAN-BEHOZATAL

ERET NYUGATI INDIAI BAHÁN

B.P. TELEFON: 182-85

BERETVÁS PASZTILLA a legminkacsabb fejfájást is elmulasztja

Gemenc és Csanád között zátonyra futott a DGHT. Karl Jozeph személyszállító gőzöse.

A MFTR személyhajójára rakták át az utasokat

Csütörtökön délután három óra után pár perccel súlyos hajószerecséltetés történt. A Bajáról Budapestre felelő közlekedő Karl Jozeph személyszállító gőzös fél három órakor indult el Csanádról és a Vajás-torok meg Kis-Gemenc között, Csanádtól mintegy 9-10 km-nyire a német hajó zátonyra futott és léket kapott.

A hajó teljes gőzzel haladt, amikor nekifutott a Vajás-torok után egy kőráknak és az hatalmas rést vágott a hajó fenekén, úgy hogy a víz pár perc alatt nemcsak hogy betódult a hajó fenékbe, hanem a női szalont is másfél méteres vízzel lepte el.

A hajó férfi utasai nem is tudták, hogy mi történt a hajóval, csak egy nagy lökést éreztek. De senkisémm gondolt arra, hogy a hajó zátonyra futott és hogy a kapott hatalmas léken át a női szalont másfél méter magasságban elborította a víz. A női szalont pár utasát rögtön felvezették a fedélzetre és egyúttal megnyugtatták a hajó utasait, hogy a hajó bár zátonyra futott, nincs baj és nem kell semmitől sem tartani.

A hajón tényleg semmi zavar, vagy pánik sem tört ki, mert az

utasok a kellő megnyugtató után nyugodtan tudomásul vették a történetet. Az utasok felmentek a fedélzetre csomagjaikkal és ott várakoztak. Egész véletlen, hogy a Karl Jozeph kevés utassal és kevés áruval indult el. A zátonyrakadás alkalmával sem áruban, sem utasok életében nem lett kár. Csupán annyi történt, hogy egy utas menekülés közben összedarabolta a jobb keze fejét. A sebesült utast, aki önmaga okozta a saját megsebesülését, a hajó háti gyógyszerárából vett kötszerekkel kötötték be.

Az utasokat és az árut a fél óra múlva odaérkező magyar hajóra: a MFTR-nek Szent László nevű gőzöskére rakták át. Időközben odaérkezett a Karl Jozeph segítségére a Bayrische Lloydnak Helvena nevű vontatógőzöse is, hogy a léket kapott hajóból a víz kipumpázásánál segédkezze, de ez nem sikerült, úgy hogy még csütörtökön délután telefonon Budapestről kértek a központtól segítséget, ahonnan legott az Esztergom nevű vontatógőzöst irányították le két uszályal a Karl Jozeph segítségére. Az Esztergom pénteken este hat óra tájt érkezett le a Vajástorkolat fölé vesztegő és kevésbé vízbe bukott személyhajóhoz és rögtön

hozzáfogott a hajó kivontatásához a viznek kipumpázásához.

A Független Magyarország munkatársa ma beszélgetést folytatott Péter Pál könyvelővel, aki Koloosóra akart utazni a Karl Jozephon s így ott volt a szerencsétlenségénél. Péter Pál ezeket mondotta:

— A Karl Jozeph Bajáról a rendes időben indult el. Minden rendben ment három óráig, amikor a Vajás-torok elhagyása után Kis-Gemenchez érkezett a német hajó. Itt a hajó nekifutott egy a megnövekedett víz által elborított s a Dunába benyúló kőhányásnak, amit ismernek a hajósok, de most mégis megtörtént a szerencsétlenség.

— Intésatos recsegés és ropogás hallatszott, mintha a hajó bordái törtek volna darabokra. A hajón a következő pillanatban meglehetősen fejtelenség tört ki, valaki — egy begyulladt férfi — ijedtében beverte kajütjének ablakait és össze-vissza vágta a jobb kezefejét. Érdekes, hogy a nők, amiből a női szalontba töltött a víz, mindent nyugodtan fogadtak.

— Az utasokat először avval nyugtatták meg, hogy a hajó fenekén keletkezett léket hamarosan betömik s utána félórán belül a hajó folytatni fogja az útját felefelé. Majd a hajóparancsnokság segítségül hívott egy bajor propellert, hogy segítsen a vizet kipumpázni a női szalontól. A bajor hajó parancsnokának az volt

az első kérdése, hogy vane-pumpájuk?

— Ezalatt a Karl Jozeph mellé érkezett a magyar hajó is, ami felefelé tartott és arra átrakták az utasokat és az árut s az utat fel a publikumot és a podgyaszt Budapestre. A Karl Jozeph még ma is ott van Kis-Gemencnél.

— A hajón csak kevés utas volt, még pedig azért, mert ősz utoljára lévén, az utazó közönség nem szívesen utazik ilyenkor hajón, amelynek a kőd miatt sok kalandja van így tél idején.

HIREK.

Mai naptár.

Vasárnap
november
29.

29-én, vasárnap d. e. 9 órakor a Nemzeti Kaszinó helyiségében Széchenyi-emléknapélyt rendez az állami fiú és leány felsőkereskedelmi iskola igazgatósága, amelyre az iskola jóakaróit ez uton hívja meg az igazgatóság.

29-én, vasárnap d. e. 10 órakor a városháza közgyűlési termében a Hadirokkantak (Hadrta) bácsmezei csoportja közgyűlést tart.

Hénel Gusztáv muzeális értékű festménykiállítása ma, holnap és a következő napokon a Nemzeti Szállodában. A kiállítást bárki megtekintheti belépőjegy nélkül.

29-én, vasárnap délután 3

Karácsonyi vásár

Résztvesz 1 pár gyönyörű cipő kisorsolásában, aki ezen a héten vásárol

Kattarinka József és Fia
Cipőáruházában.

A nyeremény kirakatainkban megtekinthető!!
Huzás hetenként.
Eredmény e helyen közöltetik.

Hócipő, sárcipő

és egyéb cipő különlegesség.

MATKOVITS JÁNOS cipésznel. (Városház épület.)

órakor a zsidó polgári leány és elemi iskola Széchenyi-emléknapélyt rendez, amelyre belépőjegy nélkül mindenki elmehet.

Vasárnap délután négy órai kezdettel a bajai Műkedvelők Köre a Nemzeti Szálloda színháztermében bemutatja Herczeg Ferencnek „A dolovai nábos és leánya” című színdarabját. A pompás, görögülény műkedvelői előadás iránt nagy az érdeklődés.

29-én, vasárnap este fél 9 órai kezdettel dr. Fülöp Lajos ref. lelkész, művészeti író előadást tart a Nemzeti Szálloda színháztermében A magyar nép költészetéről és dalairól címen. Az előadás iránt óriási az érdeklődés. Az ismeretterjesztő előadás keretében a magyar népdalköltészetének legjellegzetesebb típusú dalait Karig Emil zenetanár zongorakísérettel dr. Fülöp Lajosné, dr. Patáky István és Bartos Rózsa mutatják be.

Halálozás. Özv. Wiesel Arminné szül. Földmár Szidi életének 67-ik évében e hó 27-én éjjel meghalt. Temetése 29-én d. e. fél 11 órakor lesz.

A zsidó iskola Széchenyi-ünnepe. A bajai izr. polgári leányiskola vasárnap d. e. 11 órakor Széchenyi centennáriumot tart a következő programmal: 1. Híszkegy, éneklés az ifj. énekkar. 2. Magyarok születése, Sajtó Sándortól, szavaija Sugár Károl polg. isk. II. o. t. 3. Emlébeszéd, tartja Rózsa Kálmán tanár. 4. Széchenyi emlékezete, szavaija Grünbaum Juliska polg. isk. III. o. t. 5. Himnusz, éneklés az ifj. énekkar.

Széchenyi emléknapély a városi polgári fiúiskolában. A városi polgári fiúiskola e hó 29-én d. u. 3 órakor tartja Széchenyi emléknapélyt, amelyre a t. szülőket és érdeklődőket ezután hívja meg tisztelettel az igazgatóság.

Graaug dr. előadása az átöröklésről. Pénteken este negyed 9 órakor dr. Graaug Armin, a dispensaire vezetőorvos előkező, disztigált nagy közönség előtt tartotta meg a város háza nagytermében második egészségügyi ismeretterjesztő előadását az átöröklésről. Dr. Graaug elő-

adásában csupán tudományos megállapításokra és levezetésekre szorítkozott és azt az orvostudományilag megállapított igazságot fejtette ki, hogy úgy a növény, mint az állat és embervilágban a gantatás pillanatában már eldőlt, hogy mit visz a keletkezendő utód utavalóiban, illetve, hogy a megfogantatás pillanatától mi lesz a leendő sarj apai és anyai testi és lelki öröksége. Előadása további során azt is feltárta, hogy mik azok a betegségek, amik öröközhetnek. Az előadással a F. M. legközelebbi számában részletesebben is foglalkozunk.

A vándoriparok gyakorlása. A kereskedelemügyi miniszter még július folyamán rendeletet bocsátott ki a vándoriparok gyakorlásáról. Minthogy a rendelet helyes értelmezése tekintetében bizonyos kételyek merültek fel, azok eloszlatása céljából a miniszter most pótrendeletet bocsátott ki, amely világosan kimondja, hogy az iparhatóságok csak olyan iparok vándorszerű fizetésére adhatnak engedélyt, amelyek az alaprendelet első szakaszában taxatíve fel vannak sorolva. Olyan egyének, akiknek valamely állandó telephelyen ipari tevékenységük van, vándoripari engedélyt nem kaphatnak. Ugyanazon egyén egyidejűleg megtelepedést és vándoriparos nem lehet. Kimondja azonkívül az új rendelet, hogy a vándoriparos új munkát rendszerint nem vállalhat, hanem csak javuló és foltozó munkákat végezhet, a magával hozott anyagból és szerszámmal. Az olyan munka vállalása, amely csak személyzetrel fizethető, meghaladja a vándoriparos munkakörét. Ilyen munkát együttesen több vándoriparos sem vállalhat. Több összeállított vándoriparos példái nem vállalhat el erezsáto-na készíttést, vagy egy egész épület átvezetési munkálatnak elkészítését

A Munkás Testvér Egyesület ma, szombaton este 8 órakor klubhelyiségében, a Timpauer-féle vendéglőben társasvacsorát rendez, melyre az egyesület tagjait ezután is meghívja. Egy teríték ára 25.000 korona.

A csuszós uton törtéte a lábát. A F. M. tegnapi számában már fejtük a rendőrség figyelmét a házgazdák büntös mulasztására, hogy házaik e föl nem takarják el a havat, ami ráfagy és még sikosabb lesz. Fokozták gondatanságukat, hogy a legtöbb utcában nem hínak be házuk előtt a járdát, homokkal, fűrészpórral, vagy hamuval s ezért minden házgazda ellen kihágási eljárást kellene azonnal megindítani. Az idei hóesésnek egyébként már is megvan az első áldozata: igaz, ugyan, hogy az illető otthon törtéte el a lábát, de megtörténhetett volna ve-e ugyan-ez a szerencsétlenség az utcán is. A mentőket pénteken délután Istvánmegyébe hívták egy szerencsétlenül járt asszonyhoz: Rákóczi Ferencnéhez, aki elesett otthon a lakása udvarán és eltörte a lábát.

x Pilsz és Gouvré munkákat készítek, jótállás mellett 110 centiméter szélességig, aljak 30.000-tól 60.000-ig, fodrok 10.000-20.000-ig Stettner Zsigmondné Vorosmarthy ucca 1. sz. Graaug-ház.

x Rémes öngyilkosságot követnek el patkányai, ha megveszi az Agrária huskonzerva patkányirtószert. Kapható gyógyszerárban, drogériában és a készítőnél Standard, Budapest, Kossuth Lajos u. 14.

x Poloskát, svábot, molyt kiirtani házilag csak a Löcher Cimexinnel lehet, mert nem csak az élő rovarokat, de azok petéit is nyomban elpusztítja. Főlerakat: Szentes Imre Apolló illa szertár.

Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár

Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár
Apolló-illatszertár

MOZI.

November 28-án, szombaton délután 6 és este fél 9 órakor.

Szenzációs 2 film egy műsorban. A Metro Goldwyn filmgyár világitrakciói.

A szalon betyár.

Társadalmi dráma 7 felvonásban. Főszerepben: CONRAD NAGEL és NORMA SCHEARER.

Ezt követi: BUSTER KEATON a világ legjobb komikusának filmje

A csikagói kékszakáll

Burleszkeléger vígjáték 6 felv. A humor felhőkarcolja ez a kitűnő film, minden jelenete hangos habotára készíti a nézőt.

Nov. 29-én, vasárnap délután fél 4, 6 és fél 9 órakor.

Fcx filmgyár világszenzációi. Tom Mx legbravurosabb filmje

Az élő bosszu.

Vadnyuguti történet 7 felvonásban. Ezt megelőzi:

Darvinnak igaza van?

A legnagyobb világsiker 5 felv. Főszerepben: Maki, Csinpi és Csacsa a három csodamajom.

Igaza van Darvinnak? A dytoni bíróság kimondta, hogy Darvinnak nincs igaza. Badwin a kivál) tudós öleles módját eszeite ki a tétel igazolásának. Abból indult ki, hogy az igazság megfordítva is igazság, vagyis ha az ember majomtól származik, majommá is degenerálódhatik.

Tessék megnézni és eldönteni e nagy problémát.

Csu, kö-zvény és reuma ellen

Évtizedek óta a legjobb a KRI GNER-éle reparator.

2 kis üveget vagy 1 nagy üveget bérmentve utánvétel küld az egyedüli készítő:

Kriegner-gyógyszertár

Budapest, Kálvin-tér (B. ro. s ucca sarok)

Postai sze küldés naponta k. szer.

Pianinót

esetleg zongorát vennék. Ajánlatokat a lap kiadóhivatalába kérek.

1859 óta minden évben a legelőnyösebb karácsonyi occasió vásár Stern József r.-t.-rál, Budapest, IV., Calvin-tér 1.

Kérjük vételkényszer nélkül személyesen meggyőződni rendkívüli lemersékelt árainkról!

Ezen lapra való hivatkozásnál készséggel küldünk mintákat és rendelményét bérmentve szállítjuk.

Uj lisztüzlet!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni hogy Battyányi u. házunkban

lisztüzletet

nyitottam, hol a **Goldschmied**-műmalom kitünő minőségű lisztjét a legolcsóbb napi áron árusítom. A n. é. közönség szíves pártfogását tisztelettel kéri

Stekler E.

Walter

magántanfolyam Budapest, III. Rákóczi ut 51.

Előkészít középiskolai ös-szevont magánvizsgákra, érettségire, vidékieket is. Tisztviselőknek nagy kedvezmény.

Zongorák, pianók

kihívódi és saját gyármény, állandó nagy raktára, vétel és eladás. Kedvező fizetési feltételekkel is. Tíz éves jótállással, olcsóbbak mint bárhol Zeneakadémiaival szemben **G. A. ÁL. Liszt Ferenc-tér 7. Budapest.**

Bangó

jogi szeminárium, Budapest, IX., Rádai u. 14.

Teljes anyagi garancia mellett készít elő vidékieket is.

Ujlaki asbest pala,

Chamotte téglá, Keramit téglá, Disznó és itató vályuk

Mész, cement, kavics, dunai homok, granit, kőpor, téglá, cserép

minden mennyiségben legjutányosabb árban kaphatók

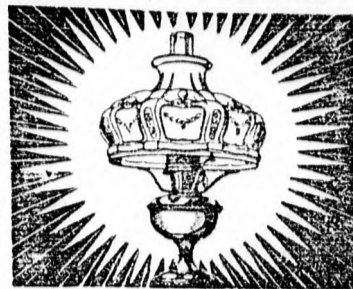
Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá és cementárugyár

Gyártelep telefon 160. Városl. Irodák: Tör István u. 5. Tel. 234 Arany János u. 3. Tel. 111.

HIRDESSEN
FÜGGETLEN MAGYARSÁG BANA

Megérkezett Londonból a világhírű

Aladdin-lámpa

a legcsodálatosabb, legjobb, legolcsóbb legbiztosabb és leggazdaságosabb

világító eszköz

Az Aladdin-lámpák eredeti angol csomagolásban teljes felszereléssel és magyarul használati utasítással lámpaernyő nélkül három kivételen kaphatók:

- Asztali lámpa 700 000 K.
- Falirakár lámpa 800 000 K.
- Függőlámpa 850 000 K.

Aladdin

Nékiölzhetetlen minden háztartásban.

mely 94 százalék levegőt és 6 százalék közönséges petróleumot fogyaszt, füst-, korom- és szag nélküli, egyenletes égésű és 80 gyertyafényű izzólámpát ad.

Napfényt varázsol otthonába ha megrendeli az Aladdin-lámpát.

Kezelése a legegyszerűbb.

Fénye háromszor jobb mint más lámpáé.

Anyagfogyasztása harmadrészt teszi ki annak, mit bármely más lámpa fogyaszt.

Magyarországi egycégesítés:

Aladdin Kereskedelmi R.T. Budapest,
IV/a., Molnár ucca 21. sz. Kérjen részletes imeretőt.

Mint a kedvelt **Brázay sósborszesz** époló népszerű a **Brázay sósborszeszszappan.** illatos mesés!

Tüzifa

ugy lágy-, mint keményfa a legolcsóbb napi áron rendelkezhető **Katanics Antalnál** Erzsébet királyné ucca 96.

Telefon 91.

Telefon 91.

A fűszeres,

aki Önnek — tisztelt Háziasszony — az ujonnan forgalomba hozott valódi **Szent István cikória kávé** ajánlja, önkéntelenül is elárulja, hogy az Ön javát akarja,

mert ez a cikória kávé nemcsak hogy kiváló minőségű, de alapjában véve olcsó is, mert a gyár ajándékul

minden doboz sarkába pörkölt szemeskávé tesz.

Ez a fűszeres megérdemli, hogy Ön őt állandóan vevőként támogassa!

Önálló, nem korrepetíció-jellegű francia és német nyelv oktatása

egy délelőtti és egy délutáni (2 órai kezdeti) lecke még lekötött gyakorlott tanítónőnél. Címek lehetőleg felsővárosi tájékoztató keretnek

Schmidt Irén részére a kiadóhivatalba.

A Bajai Általános Fogyasztási Szövetkezet alakulóban.

„A BAJAI ÁLTALÁNOS FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZET”, mint leendő cég alakuló közgyűlést

1925. évi december hó 6-án, vasárnap délután 3 órakor a **Bajai Munkás Otthonban**

I. ker., Csurfusz Ferenc ucca 29. szám alatt tartja.

Az alakuló közgyűlés tárgysorozata a következő lesz:

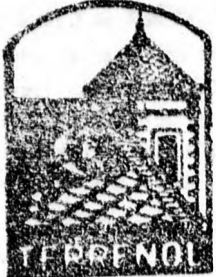
1. Az alakuló közgyűlés tisztviselőinek megválasztása.
2. Az alapszabályok megállapítása.
3. Szövetkezet megalakulásának elhatározása.
4. Az igazgatóság és felügyelőbizottság megválasztása.
5. Esetleges indítványok.

Baja város szervezett munkásainak nevében az Intézőbizottság felkéri ennek a városnak demokratikus polgárait és munkásait, hogy egy igazságos szociális közérdekű cél érdekében a leendő Szövetkezetet erejükhez mérten üzletész jegyzés mellett támogatni sziveskedjék.

A szövetkezetet a munkások Takaréka (Török és Takarékpénztár Budapest, VII., Rákóczi-ut 42. alaptőke 50,000.000 aranykoronáz) finanszírozza.

Az Intéző-bizottság nevében **Onódy Gyula.**

Építőmesterek és építők figyelmébe!

TERRENOL-pala

a világ legjobb
tetőfedőanyaga

állódo rakat és
egyedarántóhelyre

KOLLARIT

fagyálló, tűzálló, vízáthatlan

Első Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépraktár
Baja, Cifrusz Ferezo ucca 44. (Schmidt gépgyar épületében.)

VILÁG ARUNAZ

Budapest,
VII., Rákóczi-ut 42
Nemzeti Színházzal
szemben.

Téli
reklám-cikkeink:

	Korona
Schottisch-szővet . . .	26.500
Férfistropa szövettőce . . .	89.000
Crépe de chine, minden színben . . .	127.000
Flanell, remek mint. . .	21.800
Sport-flanell, 70 cm sz. . .	14.800
Vászon (panut) . . .	11.800
Mosott chiffon . . .	15.500
Zefir . . .	19.900
Női ing vagy nadrág . . .	30.000
Bunda seal electric crépe de chinevel bélelve . . .	3.800.000
Női télikabát, gyapjuvelour, biberett és electric gallér kézlővel, végig bélelve . . .	1.350.000
Női télikabát, szőrmegallérral . . .	850.000
Női télikabát bélelve . . .	590.000
Női télikabát, gyapjuvelourból végig bélelve . . .	980.000
Médi télikabát, gyapjuvelourból v. bélelve . . .	300.000
Trikó selyem jumper . . .	98.000
Flanell-takaró . . .	95.000
Kelengyében, garnitúrában, paplanokban nagy választék.	

Mintákat vidékre készséggel küldünk!

Kérjük t. vevőinket, mielőtt be-
vásárlásait eszközölné, tekintse
meg **vételekényszer nél-**
kül duseru felszerelt raktárunkat

Éjjeli inepékció
nov 15-től nov 12 ig
reggel fel 8 óráig és vasár-
nap délután nyitva
Dr. MAKRAY LÁSZLÓ
gyógyászatiára.

Kezdők, haladók
zeneakadémiai módszer
szerint háznál, vagy az
én privát lakásomon ju-
tányosan kaphatnak
hegedű-oktatást.

Tiszteletük gy rmekei-
nek árkedvezmény
HELVEY HENRIK
Arany János ucca 2 sz.
(Drescher-ház.)

200.000 koronás havi

RÉSZLETFIZETÉSRE
újból haphalób a
SINGER VARRÓGÉPEK
SINGER CO VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Fischer Simon
mechanikai üzletében

Salamon Sándor

Elvállal lokomobiloknak
magánjáróvá, benzín-
áramú gépeknek szívó-
gázzá való átalakítást,
mindenfélé gépek szak-
szerű javítását, henger-
farások, tengelyek ké-
szítése golyós csapágyra
való átalakításokat, ma-
lomhengerek rovátkolá-
lását, autogen hegesz-
tést stb. legolcsóbb árban
szavatosság mellett.

**mezőgaz-
dasági
gépgyar,
gép és mű-
szaki ke-
reskedés**

Baja,

Vörösmarthy
Mihály ucca 3.
Telefon: 157.

Ajánl mindenféle mező-
gazdasági gépeket: fordí-
son traktorokat, mely
szánt, csépel és vontat,
eredeti vaddisznó Jegyű
ekéket, eredeti Unicum
Drill vetőgépeket stb.,
mindenfélé műszaki cik-
ket, gép és hengerolaj,
benzín, cséplőgéproe-
ták, eredeti Böhler dob-
son, legjobb tejszepar-
torokat stb. olcsó árban
teljes szavatossággal.

Elsőrendű

széna

préselt állapotban bármilyen
mennyiségben és napi áron
alul bármikor kapható a háznál

Erzsébet királyné u. 85. sz. alatt,
Sárkány Zsigmondnál.

A világ legjobb tetőfedőanyaga

Eternit

PALA

ETERNIT-MŰVEK HATSEKFELE VÖRÖS FENYŐ ÉS BORÓVI ÁRU JUTÁNYOS ÁRAN BESZERELHETŐ.

Valódi Hatsek-fele
Eternit-pala
árusításával csak is
Goldschmidt
Lajos
lakerekedése
(Sugovica part,
Schleicher telep mellett)
egyedárusító van meg
bizva Baja és környéke
részére. — Minden
darab Eternit dombor-
betűkkel van ellátva.

Ugyanott különleges vöröses fenyő és
boróvi áru jutányos áron beszerezhető.